

Tutu ni na kuida nde ka'an sa'a ityi xi netyi ña'a ndoó Ñuu Tensio'o xi nsidaa nda'a ñuu xinu kuatyí nuu á sa ña màsà koo in da ndo'o xi né

Ka'nu tnundo'o nduu ña ya'a netyi ña'a vatyí ni kaan nda tiaa tyí ga kua'a xityi da ndaku, tyi ga ndiaa ña katyi ne, kua'a xityi koó ndu dava tna'a á ña nakani ini ne, ña yukan kida ma kui kundo mani ne te dando'ó tna'a ne.

Kua'a xityi netyi ña'a koó sani'i ini ne ndé tyuun ya'a ne tnundo'o vatyí yui'i ne te kuka'an nuè ne ka'an ne nakani ne ña ya'a ne, dava ña'a koó nakuni ne satna'a ne tnundo'o ní'nu ini ne dukan ni ní' ta'vi nsidaa ña'a te nikani kua'an da ndo'o tna'a ne.

Nsidaa nda ikumi nda dayunxin nda tnundo'o ya'a netyi ña'a sa'nu te kuatyí, dukan sáa kundoo mani ndà xi netyi ve'e nda vatyí ma kui kundo ví nda nú xida ini nda sa'a ana iá ve'e nda te yatyi ga sa'nú netyi ña'a satna'a tnundo'o na in u'un kivi kuu site'e né te yatyi ga ki'i kue'e nè mate kuatyí ne.

Tutu yo'o ntyikun a ndaku'un a nansa kida ne ivi kundoo mani ne, kida tu'a ne màsà nanxikokuin gà kuni xi tnundo ya'a netyi ña'a kundia nda mii nda te da yunxin nsidaa tnundo'o da ndo'o xi nda sa'a ña vii víni kundo nda kivi núu xi te vatuni kida tyun nda te kunu kuatyí nda nuu Ñuú nda.

Yo'o tyuun nsida tutu yo'ó do'ó ñu'u tna'a ña:

- Ña'a te tiaa dava daba ndiaá nè nuu ana da kaka tyuun Ñuu
- Nsidaa tnuñu'u xi netyi ña'a ndiá ñà te inka ga ne ivi ikumi ne kida ñu'ú ne ña.
- Màsà da xioo xi ne, màsà nakuaa xi né.
- Tyindee xi né ni sáa ne kunduu ne ña xiñu' u né.

Kuna'a ni na **nduu ni ña'a ka'an in da'an xii** netyi kuu sa'anu nu Ñuu Tensio'o ikumine tyindeene mii ní ndiá kui kida ni ní' ndèè ni te nú koó ka'an ni da'an kastila, tee ní' tyuun ikumi tee nduku tee inka netyi ka'an Da'an ka'an ni sa kunda ini ni ndiá katyi ne xi ni.

Tnundo'o dando'o xi netyi ña'a diín diín nduu á sa'a ña nakuni nda te nakani va'a inina ndiá divi ndu á.

Do'ó ñu'u tna'a ña:

- **Tnundo'o ná'a kunde'e ndaà:** a kani ne mii ni, tui yutyi ne, kuni ne ka'ni ne, a kondiaa ne miini ndute sa'mí a ika ni a ini ní.

- **Tnundo’o ki’i kue’e sa xini tnuni ndà ña:** ni kani kua’an saku ndia ne mii ni ka’an sa’a ne xi ni, sate ni’ni ne mini, koó iín nuu ne mii ní, ni kani kua’an kana’a ne xi ni, nda’i ndia ne mini da ka’an ne te satene mii ni, nsidaa ña yo’o ya’a netyi ña’a, ña yo’ó di sa’a xi koó kuu ndee ga ini ne nde saa kivi ki’i kue’ene ndoo mii ne nte vi’ini ka’ni ne mií ne.
- **Tnundo’o sakin di’ùn:** ña yo’o ya’a ana ma kui kuityuun ne di’un ki’i ya’vi ne, inka nduu á nú tyi ga iyu’u ki’i ya’avi ne nuu netyi tiaa te in ni xian kida tyuun ndúi ne.
- **Tnundo’o ya’a ña’a xi ña ikumini ñá:** a ve’e ña, ñu’u xi ña te daba ga ña ia ve’e tiaa kuni ne tavane, kandiaa ne ña ikumi ña’a koó kuni nè kua’a kanuu dakuita ne o da kuatyí ne tutu ndiaá ikumi ña’a.
- **Tnundo’o xini ñaá.** Koó in ikumi kida kuiún sa’a ña, mii ñá ina’a ña ndíà kida xi mii ñá.
- **Tnundo’o ya’a ña’a na sa’an ne nu tee dakua’a tatna:** ko ikumi tee da nakue’e tee a nakoo tee kuii ña, na ñu’u de’e ñà, nú sa ni kaku de’e ña, te na sa ni kaku mee, mà kui kuida’an tee kundiaa tee ña’a ki’mi ikumite kuu ndia ndía nduu tnu ndo’o xi na. Dukan sna na ni ntata tixi na nintuva’ana, dava xityi dantakua núuna kuityun na tatna ma kuu ndoo ga de’ena ña, màsà koo in kakan tnu’u. A kuni ña a koó kunia kunindia ña te da tyityi ña mee na laka ni kakuve.

Ndía xi nduu tnundo’o ya’a na’a:

- **Tnundo’o ya’a ña’a nuu ne ivi ndoo ve’e ña:** nú ia ana dantaku, kunde’e a kana’a xi na a kani xi ñá, Katyí à ña kuni à, kindia à ña ikumi ña, di’un xi ña, kida kini a xi ñá, kida ma xini à, koó kida tatna ne ndiaga ña kuu xi ne ivi ini ve’e ne tuve’e nde ndoo ña’a xi tna’a ña, nei vi ve’e ña te inka ne ivi kuu ini ña sa’a xi.
- **Tnundo’o ya’a ña’a ndé kida tyun ña:** màsà koo in kadi nuú ña nuu kida vii ña tyun xi tatú, ña nduu ña ña’a, te na ña yo’o ya’a ña, koó tyi’i ya’vi davan ña iyu’u di’un taxi ne nuú ñaxi ña nuu tyuun xi ña, a ka’an ndiaa ña, tentyikun a ña te kuni à nakuidiki a ña, da ka’án ñá te kida tyun kua’ni, a koó kuni ga á kitda tyuu ña nú laka indu’u ki’mi ña te xiñu’u ñá kivi da tyityi ña de’eña.
- **Nú ña’a tyina’a satna’a tnundo’o:** ndéni ña ni kui ni kunduu a nú ka’an kini ne xi ña sà’à ña sa’nu ña, sa’a ña nduu ña ña’a a koó ndudava ña tava kua’an xi ñá sa’a ña, nansa ya’a ña, inte’e ne a ni dakua’ni, ni in netyi kuu sa’anu nu tyuun koó in ikumi ndia sa’a tyuun kida ña

- **Tnundo'o ya'an a xi ñani tna'ana Ñuu nde ndonda:**

Ndé ni ña ni kui ni kunduu a nú ne ivi ndoo yatni ve'e ña, tna'a yatni ñà kundoo ne kida kini ne kana' ne tava kuaan ne ma kui da yatni ne ña sa'a ñá nduu ña ña'a

- **Tundo'o ya'a ña'a ndé kida tyuun taká ña xi ana kuu sa'nu nuu ñá:**

Nde netyi ni kui xi kida tyuun tyuun Ñuu koó ika ne tava kuan ne ña a te ma kui ki'i ña kida tyuun ña tyuun Ñuu, koó ndiaá kida ne dukan sa'a kuisi ña nduu ne ña'a.

- **Tnundo'o ya'a ña'a xi'i:**

Ña yo'ó kuni katyi a koó xiñu'u, xini u'i xi ña'a te xida ini xi sa'a ndéni ña'a ni kui ni kunduu ña.

- **Nú netyi ña'a miiña a de'e ne xiñu'u kundiaa xi ne vatyi vi'iní ya'a ne inka tnundo'o tyi ga ka'nú, nú dukan nduu á vatuni kakàn xi nuu netyi ndiá Ñuu kundiaa xi né, do'ó ñu'u tna'a á:**

- **Ña yatyi ikumi kida:**

- Ikumi da xioó xi ana kida kue'é xi ña màsà tnatuu ndé iá ña sa'a ña màsà kui tnatuu ndé kida tyuun ña, a ve'e ndé iá ña te màsà ya'a ña tnundo'o o inka xian, sa'a ña vatuni nantiyikokuin mii ña ve'e ndé iá ña te koó in ña'a ga kuu xi ñá.

- **Tyindee xi ña ndia ikumi kida tu'a ñà:**

- Ikumi naki'in xi nsida ña dana xityun ana dando'o xi netyi ña'a sa'a ña vatuni ki'i ña ve'e ña te tava ña tutu ndiaá kuiñu'u mii ñá, de'e ña dukan koó in ña'a kuu.
- **Ña kuu xi netyi ndoo ve'e nda**

Netyi ni'i tyuun Ñuu mà nakoo ga ne tnatuu ana dando'o ve'e ndé iá ña a ndé ndoo de'e ñà te inni mà kuii tava xi ña kuni'i ña ve'e ña.

Nú ia tnundo'o ya'a ni ya yo'o ikumi ní kida ní:

- Yatyi ku'u ni kuu tatna ni tee ni'i tyuun tyindee dakin ityi nansa kida ni yuxin ni tnundo'o satna'a ní.
- Ikumi ní ku'un ní nuu tee ni dakua'a tatna xi saxini tnuni tyindee xi ní te nakani ntyi'i ní a ña ni ya'a ni ndo'o, iá ui'í tee ni dakua'a tatna nakani tee ndía ya'a ana ku'í
- Tee ni dakua'a tatna Ikumi tee nakoo va'a te mii ní.

Secretaría de Gobernación

Gobierno de Puebla

- Ikumi kida ñu'xi ní ko, sa'a ñá koo in kida kini xi ní
- Yatyi ikumi kundiaa xi ana ya'a tnundo'o
- Ikumi dakuni tnu'un vì xi ana satna'a tnundo'o sa'a ña kuna'a né ndía kida ne.
- Ana kua'an kua'a ityi màsà kunde'e né a ne ivi nda'ví nduu ní te ikumi kida ñu'u xi ní na in netyi iá dí'un xi.